

MØTEREFERAT

Sak

Kundeforum for Balanseavregningskunder den 18. februar 2010

Møteleder
Vidar Hansen

Møtedato/Tid/Sted
18.februar / Oslo

Deltakere

Nina Økstad – Nordmøre Energiverk AS
Rolf Varpe – Fjordkraft AS
Trond Marthinsen – Lyse Handel AS
Øystein Andreassen – Agder Energi Prod. AS
Vidar Hansen – E-CO Vannkraft
Morten Torgalsbøen – Statnett
Kristian Bernseter – Statnett
Ina Wiese-Hansen – Statnett (før lunsj)

Kathrine Olsen – Hafslund Fakturaservice AS
Therese Gjerde – Bergen Energi AS
Magnus Haugland – Statkraft
Vivi Mathiesen – NVE (før lunsj)
Stine Burchardt – Statnett (etter lunsj)
Tor Heiberg - Statnett
Per Kristian Lindi – Statnett (før lunsj)

Møtereferent
Kristian Bernseter

Dokumentet sendes til
Deltakerne og publiseres på Statnetts internettsider

Neste møte: tidspunkt og sted
Torsdag 03. juni, kl. 10:15 – 15:15, hos Statnett i Oslo

Dato
08.03.2010

Møtet ble åpnet av Kristian Bernseter. Kundeforumets leder Vidar Hansen ledet møtet.

1) Godkjenning av dagsorden

Forslag til agenda ble godkjent. Som følge av at endringer i kundeforumets sammensetning med to nye medlemmer, ble valg av ny leder satt på agendaen under eventuelt

2) Merknad til referat fra forrige møte (12 november 2009)

Referat fra forrige møte ble godkjent. Det ble etterspurt tilbakemelding omkring sak fra forrige møte om fortegnsbuk på utsending av kvartersflyttinger på UTILTS. Landssentralen v/Lindi orienterte om status. Det har blitt avklart at dagens utsending er i tråd med gjeldende brukerveiledninger for meldingene. Man åpnet derimot for å snu fortegnet slik at dette blir konsistent med fortegnsbukken for andre reguleringer. Kundeforumet anbefalte Statnett å gjennomføre denne endringen, under forutsetning av at det blir en prosess som involverer systemleverandørene og en fast dato der endringen trer i kraft

3) Evaluering av innføringen av nytt prisområde i Sør-Norge (v/ Ina Wiese-Hansen - Statnett)

Det ble gitt en orientering omkring bakgrunnen for at det ble innført et nytt prisområde i Sør-Norge og de vurderingene som blir gjort ved etablering av et nytt område. Et nytt prisområde var nødvendig da det ofte i driftssituasjonen oppsto flaskehals i nettet mellom Sørvest-Norge og Østlandet. Gjeldende elspotinndeling reflekterte ikke flaskehalsen på noen god måte, slik at flaskehalsen i praksis ble flyttet til grensen. I henhold til forskrift om Systemansvar skal det opprettes et eget elspotområde for å håndtere flaskehalsen av denne typen, når problemet ansees å være langvarig. Erfaringene fra driften etter innføringen tilsier bedre utnyttelse av nettet, bedre driftssikkerhet for Rød-Hasle forbindelsen og mer korrekt fastsettelse av kapasitet for områdeflyt ut/inn av NO1.

- Det ble spilt inn at gjeldende praksis for navngivning skaper ekstraarbeid. Det vil være hensiktsmessig å beholde navnet på områder som ikke endres. Statnett tar innspillet til etterretning.

4) Nordisk harmonisert balanseavregning

To aktører var på forhånd forespurt å gjøre rede for deres erfaringer med innføringen av nordisk harmonisert avregning i uke 40

	Kontoradresse	Postadresse	Telefon	Telefaks	Foretaksregister
Statnett SF	Husebybakken 28B 0379 OSLO	Postboks 5192 Majorstuen 0302 OSLO	22 52 70 00	22 52 70 01	NO 962 986 633 MVA

a) Erfaringer fra en kraftprodusent (v/Vidar Hansen – E-CO Vannkraft)

Det ble gitt en orientering om E-CO's erfaringer etter innføringen av nordisk harmonisert balanseavregning.

- Spesielt nye rutiner for innsending av bilaterale handler har vært utfordrende i starten, og oppstartsproblemer ved Statnetts edi-mottak forverret situasjonen. Selv om ting begynner å gå seg til er det fremdeles igjen enkelte utfordringer, spesielt i forhold til avregningen av felleseide verk.
- Leveringene fra systemleverandørene har vært forsinkede og mangelfulle, noe som har vanskeliggjort aktørenes kontroller av avregningen.
- Tidvis hull/avvik i utsending av dataunderlag på UTILTS fra Statnett har også skapt visse problemer. Statnett mener at dette nå skal være forbedret og at utsendingene vil være stabile fremover
- Produksjonsoptimaliseringen for felleseide kraftverk har etter E-COs erfaring blitt bedre etter innføringen av ny avregning.
- Produsenten har bedre oversikt enn tidligere over årsaken til ubalansene
- Ved reguleringer er det tidvis avvik mellom når reguleringen gjøres og hva som registreres i Statnett sine systemer. Statnett påpekte at man i henhold til ny praksis skal avtale start-/stopp tidspunkt med operatøren
- Både E-CO og Agder EP har erfart den seneste tiden at frekvensreguleringen overraskende ofte går mot systemets hovedretning. Dette gjør at den frekvenskorrigeringen som gjøres avregningen har liten eller motsatt effekt økonomisk. Statnett mener dette er et vinterproblem, og at effekten over tid vil være positiv.

b) Erfaringer fra en porteføljeforvalter (v/Nina Økstad – NEAS)

Det ble gitt en orientering om NEAS sine erfaringer etter innføringen av nordisk harmonisert balanseavregning,

- Det var en del oppstartsproblemer i forbindelse med innsending av produksjonsplaner og registrering av småkraftverk i stasjonsgrupper, men dette har ordnet seg etter hvert.
- Det ble stilt spørsmålsteget omkring nytten for Statnett av planer for den minste produksjonen. Statnett mener at selv om nytten kanskje er begrenset akkurat nå, vil dette være viktig fremover med større innslag av liten og uregulert produksjon.
- Nye regler for registrering av ny produksjon og endring av balanseansvar skapte en del hodebry i starten, men fungerer brukbart nå. Det er derimot ønskelig at fristen på 30 dager kortes ned, eller at Statnett i alle fall tilstreber at dette som oftest går fortere.
- Det ville vært en fordel om Statnett i større grad involverte seg overfor systemleverandørene i bransjen. Enda mer detaljert informasjon rundt meldinger, rapporter osv ville forhindre en del problemer.
- Innhentning av timesverdier for "liten" produksjon man har under sitt balanseansvar har vært utfordrende. Men dette er nødvendig med tanke på produksjonsplanlegging, og man har måttet ty til ulike løsninger for å innhente disse.

5) Elbas – lukketid (v/Gunnar Nilsen - Statnett)

Det ble gitt en orientering om lukketiden for Elbas og hvordan Statnett mener at denne i sammenheng med frist for endrede produksjonsplaner påvirker driftsikkerheten.

- Volumene handlet i Elbas i Norge til nå er små, og det ble spurt om i hvilken grad lukketiden påvirker volumet.
 - Enkelte i kundeforum hevdet at en redusert lukketid fra 2 til 1 time ville medført større omsetning. Størsteparten av volumet handles rett før gate closure, selv om det selvfølgelig kan diskuteres om hvor stor andel av dette volumet som må handles rett før markedet lukker.
 - Det ble gitt et innspill fra aktørene om at liten ledig kapasitet for Elbashandel kanskje er den største hindringen for større volum i Elbas og at det i dag gir mer verdi å ha kapasitet i spotmarkedet.
 - Ulik lukketid i Norden reduserer også volumene som er tilgjengelig for handel. Dette sammen med liten kapasitet er viktige barrierer for større handel. Kundeforumet var samstemte på at lukketiden for Elbas bør være lik for å sikre like vilkår.
- Det ble gjort rede for hvorfor de ulike nordisk TSO'er har ulike syn på lukketid og hvilken tid som er nødvendig for å kunne ivareta driftsikkerheten. Det ble også diskutert hva som skiller Norden fra kontinentet og at lukketiden der kan være enda nærmere driftstimen.

- Statnett mener dagens nordiske lukketider er for nær driftstimen, og har foreslått en felle nordisk lukketid 90 minutter før driftstimen. Dette er kun et forslag diskutert TSOenes driftsmiljø, og det gjenstår å se hva som blir konklusjonen.
- Det ble diskutert litt omkring det faktum at innføringen av topris avregning på produksjon ikke ser ut til å ha gitt noe oppsving i Elbas-handelen. Det ble argumentert av produsentene at det viktigste for dem er mulighetene til å oppdatere produksjonsplanen når det oppstår avvik, slik at ubalansen flyttes over i forbruksbalansen. Elbas er da i neste omgang kun interessant som et prissikringsverktøy i forhold til regulerkraftprisen, men relativt lite brukt til nå.

6) COBS II - Felles Nordisk Balanseavregning (v/Tor Heiberg - Statnett)

Statnett orienterte om fullførelsen av samarbeidsprosjektet med Svenska Kraftnät angående en mulig felles norsk-svensk balanseavregning, COBS I. Det ble kort utredet om resultatene fra prosjektet og den fullstendige rapporten er publisert på Statnett sine hjemmesider. Videre ble det informert om at Fingrid og Energinet.dk har meldt sin interesse om et samarbeid om en felles nordisk balanseavregning, hvorpå det er igangsatt et nytt prosjekt, COBS II. Kundeforum ble orientert om hvilke endringer i tidsaspektet for implementeringen dette medfører. Det ble også orientert for et parallelt prosjekt initiert fra myndighetssiden, der TSOene gjennom NordREG har fått i oppdrag å legge frem en plan for harmonisering av balanseavregningen. Dette passer veldig godt med det arbeidet som allerede er i gang gjennom COBS-prosjektene. Nordreg har satt en frist for en sluttrapport rundt 1.september.

⇒ Statnett vil holde kundeforum orientert om videre fremdrift i prosjektet

7) Videreutvikling av balanseWeb (v/ Morten Torgalsbøen - Statnett)

Det ble gitt en orientering om videreutvikling og tilpasninger som er gjort i forhold til tilpasning til ny nordisk balanseavregning. Det ble videre orientert om de konkrete utviklingsoppgavene det jobbes med framover og kundeforum ble oppfordret til innspill rundt videreutvikling.

- Det ble ytret et ønske om å kunne se topriskostnad per time per prisområde. Statnett informerte at dette er under utvikling og sannsynligvis vil være på plass før påske.
- Aktører kan nå selv aktivere utsending av avregningsunderlag på MSCONS via balanseWeb. Det er enten alle koder eller ingen. Man kan også velge om andre aktører skal ha tilsendt sine koder. Det ble stilt spørsmål ved om MSCONS-utsendingene kan gjøres hyppigere. Statnett mener dette i så fall bør håndteres i en datavarehusløsning der data kan hentes manuelt eller gjennom webservices.
- Statnett orienterte om at man i tiden fremover vil jobbe med en datavarehusløsning for enklere og mer fleksibel uthenting av avregningsdata. I denne sammenheng etterlyses innspill rundt behov.
- Det ble fremmet et ønske om et "nytt vindu funksjon" i balanseWeb for å unngå mye fram og tilbake klikking. Statnett tar innspillet til etterretning og vil se på hva som er mulig. Noen kunder hadde erfart at tiden man kan være inaktiv uten å bli avlogget har blitt lengre, men etterspurte ennå noe lengre tid.
- Kundeforum foreslo tilpassninger ved funksjonaliteten for bestilling av P-koder slik at skjema for ny P-kode/endring av balanseansvar automatisk kommer opp ved bestillingen. Statnett påpekte at dette vil være vanskelig grunnet viderefremføring mot ulike systemer hos de involverte partene som skal bruke disse dataene.

8) Gebyrer i balanseavregningen (v/ Kristian Bernseter – Statnett)

Statnett orienterte om bakgrunnen for de nye gebyrsatsene som trådte i kraft fra 25.januar 2010. Toprisinntekten i balanseavregningen har vært større enn forventet, mye grunnet store prisavvik. Dette, kombinert med lavere kostnader enn forventet, har medført til skjev fordeling av inntekter og kostnader ved balanseavregningen.

- Kundeforum påpekte at det vil være nyttig med visning av topriskostnad på balanseWeb for å kunne jobbe aktivt med å redusere ubalansen. Dette er under utvikling.
- Statnett informerte at med dagens system kan man forvente noe hyppigere endringer i gebyrsatsene enn tidligere. Statnett ser ikke bort i fra at satsene igjen vil måtte justeres senere i år.

9) Neste møte

Torsdag 3.juni 2010 kl 10:15 – 15:15 hos Statnett

10) Eventuelt

Vidar Hansen fratrådte som leder av kundeforumet. Det ble foretatt et valg hvorpå Magnus Haugland ble klappet inn som ny leder av kundeforumet